

2 Pita

Nalobulat napisulan na-vəha-ru-an aPita totosi

Ase itos nalobulat napisulan egai?

APita tovi ahai susur siYesu, gai itosi.

Itos nalobulat napisulan egai hən nəsa?

APita itosi hən bikel naləlagauan mai alat siYesu ke salesəsəloŋ husur ahai pusan gəgəras gail.

Itos nalobulat napisulan mōs ase?

APita itosi mōs alat siYesu len naut pisi.

Itos nalobulat napisulan egai ŋais?

Itosi pəpadaŋ hən nasihau A.D. 67.

1) Na-ke-ivoi-an (1.1-2)

2) Len nədaŋan kavkav saŋ mətəsuaŋan aKristo len nəboruan san. Ahai pusan gəgəras gail dereh litaltal hən gamit hən mətbigol nəsa tosa. Samtehusur galito, aGot dereh tigol limasig (1.3–2.22)

3) Mitidaŋ hən mətbigad nəboruan siGot, husur Nasub aYesu dereh tetəlmam hən bəpəpəhun navoian dan nəsaan. Len nəboŋ enan, aGot dereh tigol navile a pan egai timasig. Ale dereh tikad nəmav biveveu mai navile a pan biveveu, naut alat lotonor ŋai ləbələboi ləbitoh lan (3.1-13)

4) Nə-maris-kotovi-an mai nə-sal-suhi-an (3.14-18)

Na-ke-ivoi-an

1 ¹ Ginau, aSimeon^a Pita notovi naslev, ahai pispisul siYesu Kristo, ginau nutos nalobulat napisulan egai. Nutosi van hən gamit mətto-kad nakondəlomian toŋitoŋ hən nakondəlomian namttokade. Len nanoran siGot sidato, mai aYesu Kristo tolav kuv gidat dan nəsaan sidato, datukad nadəlomian enan. ² Nous aGot hən bilav mai gamito navoian toviol kəmas həni, nousi hən natəmat bīpat len nələmito. Len naləboian samit len aGot mai aYesu Kristo, aMasta sidato, nous aGot hən bilav tabtab hən gəlar pisi mai gamito.

^a 1.1 Natosian galevis ta sutuai len nasoruan ta Kris ike aSimon, be isobur luke aSimeon husur nasoruan Ipru

Nāboruan samit timasgəm suṃan seKristo

³Len nēdaŋan aGot tokade husur tovi Got, ilav natit p̄isi dattoṃidol hēni, hēn datbikad nāboruan siGot len nēmauran sidato. Datolēboi datbikade husur datolēboi atenan tokis gidato len nēyalyalan mai nāboruan san tovoi buni. ⁴Len natgalenan, eviol mai gidato hēn na-kel-gati-an lototibau masuṽ lotoyalyal. Igol tomaianan hēn ke len natgalenan mētolēboi mēṭbitah mai len nāboruan siGot ale gam yav dan nābiŋalan gail hēn navile a pan, nalēŋonian gail lotomēdas nēlon nēvanuan gail. ⁵Husur enan, len nēdaŋan kavkav samito, mētehisi hēn mēṭbikad na-voi-buni-an hēn mēṭbesuhud hēni mai nadēlomian samito. Mētehisi hēn mēṭbikad nalēboian hēn mēṭbesuhud hēni mai na-voi-buni-an samito. ⁶Mētehisi hēn mēṭbikad na-tēgau-gati-an hēn nēlomit gabag hēn mēṭbesuhud hēni mai nalēboian. Mētehisi hēn mēṭbikad nē-daŋ-ḅuri-an ḅēbēlav hēn mēṭbesuhud hēni mai na-tēgau-gati-an hēn nēlomit gabag. Mētehisi hēn mēṭbikad nāboruan siGot hēn mēṭbesuhud hēni mai nē-daŋ-ḅuri-an ḅēbēlav. ⁷Mētehisi hēn mēṭbelēmas alat siYesu, mitivoi hēn galito hum lotovi bathudud samito hēn mēṭbesuhud hēni mai nāboruan siGot mēttokade. Ale mētehisi hēn mēṭbikad na-lēmas-buni-an hēn mēṭbesuhud hēni mai nalēmasian mēttokade van hēn alat siYesu.^b ⁸Natgalenan lēḅitov tabtab len nēmauran samito maienan, igol asike mētutoh kēmas be dereh mitivān len nalēboian len aMasta sidato, aYesu Kristo. ⁹Avil avan ideh asike b̄ikad natgalenan len nēmauran san, namētan iḅanubānw, egəm vi metḅesw. Nēlon iḅoŋḅoŋ hēni ke aGot torubāt nēsaan san gail ta ṃo tia. ¹⁰Imagenan bathudud nadēlomian, len nēmauran samito, mitidaŋ hēn mēṭḅēṽusan sēhoti ke aGot tokis gamito, tolekis hēn gamito. Husur mēṭḅigol maien hēni asike mētuteh len nēsaan ḅoŋ ideh. ¹¹Beti aGot dereh tidaṃ, tehēhaṽur hēn mēṭḅēḅis len na-toh-vi-sutuai-an pipihāḅalan Nasuḅ sidato, aYesu Kristo, tolav kuv gidat dan nēsaan sidato.

Sēsəlōŋ husur nasoruan siGot

¹²Imaianan, akis nigol mitinau tēlmam husur natgalenan, naut kēmas mētolēboi gail tia, naut kēmas mētoil gēgat len nakitinan mēttokade tia. ¹³Nēḅoŋ nēḅikad nēmauran len nibegw sal, nunau ke inor hēn nēḅeliv tēlmam hēn nēnauan samito van hēn natgalenan. ¹⁴Husur nolēboii ke asike idareh nimat hum Nasuḅ sidato, aYesu Kristo tosor vēhoti mai ginau. ¹⁵Ija dereh nehisi hēn nēḅigol mēṭḅinau gat natgalenan. Len nēḅoŋ lotohusur nēmatan sagw, nuke mitinau gat gail sal teḅēlav.

¹⁶Nēḅoŋ namttosor husur nēdaŋan mai natēlmaman siMasta sidato, aYesu Kristo, namtsahusur nēḅol gēgēras avan ideh toḅol hēni len nami-

^b 1.7 Len naut egai, gēḅikad na-lēmas-buni-an, namilen ke golēmas bun nēvanuan tile, gēsēnau gaiug be gunau nēsa ḅēvi tarhēt san.

tisau san. Ao, ginamit boh namtoris nøyalyalan san hən namətanamit səḃonamito. ¹⁷⁻¹⁸Nəboŋ namttotoh maii len naṽehuh siGot, aGot Tata erin nøyalyalan tovi məhat lan, isal suhi. Ale nadolon aGot toyalyal məhat masuṽ ike, “ANatugw notoləmas buni bogai; nohəhaṽur masuṽ həni!” Ginamit māu namtosəsəloŋ hən nadoldol enan togəm len nəmav.^c

¹⁹Datukad nəsa namttorisi, namttosəsəloŋ həni; datukad nəsa ahai kelkel ur lototosi, ale datoləboi datḃeil gəgat len gəlar pisi. Gamit māu mətəsəsəloŋ husur nəsa lototosi hun tovi naṽial toṽial len nəmargobut van vəbar nəmav ḃepitau ale naṽoso lalan (tovi aKristol) ḃevisi len nəlomito. ²⁰Mitimasləboi nategai ke: səkad na-pəhav-utaut-an ideh len natosian siGot togəm len ahai kelkel ur səḃon.^d ²¹Husur na-pəhav-utaut-an ideh səkad nəkadun len naləŋonian sinəvanuan, ao, evi aNunun aGot towol hən nəvanuan gail hən aGot ḃisor len nabuŋolito.

Ahai pusan gəgəras gail

(Jut 4-13)

2 ¹Avil ikad ahai kelkel ur gəgəras gail len nəvanuan gail ta sutuai hum dereh ḃikad ahai pusan gəgəras len gamito. Len naḃusanan salito lotosusuani gəmai loḃusan gəgəras, mədas gamit galevis, luke nəmasta toḃur kuv galit dan nəsaan salito savi amasta salito, gol galit gabag dereh limasig tutut. ²Nəvanuan isoḃur dereh lehusur naṽide tosa sihai pusan gəgəras galenan, naṽide selipah totaṽtaṽor. Husur enan nəvanuan gail am dereh lisor mədas naḃisal hən nakitinan. ³Len naləŋon-masuṽ-hən-natite-an ahai pusan gəgəras galenan dereh legəras gamito hən ləḃilav kuv nəvat samito. Avil aGot ikel səhot nəpanismen salit sutuai tia, ale gai səpat, dereh tigol galit limasig.

⁴Nau təlmam hən nəsa aGot togole hən galit lotomagenan ta sutuai. AGot sariŋ aŋel gail lotogol nəsaan hən ləḃitoh kəmas, ao, erin galit len naḃur nəmargobut, baŋis gat galit hən ləḃeləŋon ḃisa vəsa vir nəboŋ gai ḃepəpəhun navoian dan nəsaan. ⁵AGot sariŋ alat navile a pan ta sutuai hən ləḃitoh kəmas, ao, erin nilev tokabut gol navile a pan silat ləsaləboii. Avil ilav kuv aNoah ŋai tokelkel ur nanoran, gai mai nəvanuan eməlevru am.^e ⁶AGot isaḃ səhoti ke naut a Sotom mai a Koṽorraah arimasmāsirsir ale epəŋas gəlaru van arogəm vi masiav. Nəboŋ togol tomaienən, eṽusan nəvanuan gail nəsa ḃevisi hən alat ləḃemətahuni.^f ⁷Len nəboŋ enan aGot ilav kuv aLot, tovi nəvanuan nanoran, dan naut a Sotom husur ipetəmas hən naṽide silat ləsaḃusur nalo ideh, naṽide selipah totaṽtaṽor.^g ⁸(Husur

^c 1.17-18 Mat 17.1-5, Mak 9.2-7, Luk 9.28-35 ^d 1.20 Len nasoruan ta Kris eləboi ḃikad namilen sual am toke, *Mitimasləboi nategai: nəboŋ avan ideh ḃeṽuruŋ na-pəhav-utaut-an sihai kelkel ur gail len natosian salito, ale ḃisor vəsvəsaii len nanuan san səḃon, gai sagol savoi.* ^e 2.5 Gen 6.1-7.24 ^f 2.6 Gen 19.24 ^g 2.7 Gen 19.1-16

nəvanuan nanoran enan itoh mai galito, ale len nəboŋ ɸisi eləŋon isa vəsa nəboŋ toris, tosəsəlŋ hən nagolean tosa salito.)⁹ Husur ke Nasub̄ togol natgalenan, imasil ke dereh tilav kuv alat lotokad nəboruan san dan na-ləŋon-isa-vəsa-an salito. Dereh tetəgau gat alat ləsanor len nəpanismen vir nəboŋ ɸepərehun navoian dan nəsaan.¹⁰ Mətunau ke galit lotohusur naləŋonian senibelito togol nəsaan, lotomətahun bun natohan pipihəbələn Nasub̄ ləɸigam yav dan nəpanismen a? Ao asike lugam yav dani boŋ ideh!

Nəkadulit ihaihai, loil ɸuri hən ləɸesəvar alat lotoyalyal, ninelit sapil hən ləɸigole.¹¹ Be aŋel gail, naut kəmas ludəŋ, lukad nədərən səhor galito, aŋel gail ləsasəvar galit nəboŋ lotokel ur nəsaan salito len nəhon Nasub̄.¹² Be ahai ɸusan galenan ləsəkad nənauan len nəsa lotogole, lohūm narivatvat lilihai ləsəkad nənauan be lototoh ŋai hən nəvanuan ɸisah hən gail ləɸimat; alatenan losəvar natideh lototətan həni. Dereh aGot tigol galit limasig hum narivatvat lilihai nəvanuan togol lotomat.¹³ Dereh tigol likad nəsənahan ɸinor hən nəsənahan lotogole. Nahurulit səsa hən ləɸehusur naləŋonian təməhav salito; lohəhəvur hən ləɸigol nəvīde tosa len nalennəyal. Len nəvīde tomaienən, nəboŋ lotohan mai gamit len nəhanan samito, lomədās gamito gol nəbiŋɸiŋalan len nahəsamito hum nəɸal tomes nahurabat.^h¹⁴ Lokətkəta husur nəpəhəvut ləsələh maii, hən ləɸigol naitian maii. Naləŋonian salito hən nəsaan asike inoŋ. Logəgəras hən ləɸeliv alat lotopat lavəlav. AGot dereh tigol nəmauran salito tisa vəsa husur na-ləŋon-masuv̄-hən-natite-an salito ivan van am.¹⁵ Nəboŋ lotogam dan nəɸisal tonor, lusab, lohūsur nəɸisal siPalaam anatun aPeor, toləŋon bun nəvat tolavi len nəsaan togole.ⁱ¹⁶ Be natoŋki san toɸutɸut, len nadolon nəvanuan esivoh len aPalaam hən asike aPalaam ɸehusur nəɸisal san tovinvinu am.

¹⁷Ahai ɸusan gəgəras galenan lohūm nəbəkō tomas; alat lotoke ləɸemūn lan lumaduh sal. Lohūm nəmavukasw, nəlan toɸuvi vi tut; nəɸusanan salito səpat sabəlav. AGot etəgau gat naut sua vir galito topat len nəmargobut tomotmot.¹⁸ Husur len namitisau hən nasoruan, lusor pat galit məhat hən ləɸeliv nəvanuan gail, sah hən galito. Loliv galito len naləŋonian tosa hən nibelito. Loliv galit təlmam hən nəsaan be galit lumadhamakuv dan alat lototoh len nəsaban salito.¹⁹ Ahai ɸusan gəgəras gail lukel gati mai nəvanuan gail ke ləsavi slev am gol loləboi ləɸigol nəsa ləɸeləŋoni. Wake ahai ɸusan galenan gabag lotogol nəsa lotoləŋoni, galit lovi slev gail tia hən nəsaan mai nəvīde tosa, bathut ke gidato dattovi slev hən natideh towol hən nəmauran sidato.²⁰ Nəboŋ lotoləboi aYesu Kristo, aMasta sidato tolav kuv gidat dan nəsaan sidato, lugam yav dan natit gail

^h 2.13 Jut 12 ⁱ 2.15 Hən naves 15-16, ris Num 22.4–35. Len naut egai, lokis aPeor hən aPosor.

len navile a pan lotogol nəlolit tōbīñbīñal. Be ləbēvisivis təlmam lan, natit gail len navile a pan esəhor galito, ale nəmauran salito isa vəsa səhor ta mō van vəbar nəpanismen totibau. ²¹Imagenan, tavoi am hən galito hən asike lətaləboi nəpīsal hən nanoran, səhor lotoləboii ale lotopair dan nakelean todañ siGot togəm hən galito. ²²Nəsa tovisi hən galito eṽusani ke nasoruan hən namitisau hən nəmauran ekitin toke, “Nalipah etəlmam van hən naru san gabag,”^j mai, “Nəbātbat tomadhalilos, etəlmam, etəb-təbah len nəbəl.”

Natəlmaman seKристо

3 ¹Gamit notoləmas bun gamit pīsi, egai evi nalobulat napisulan na-vəha-ru-an nototosi van hən gamito. Nutos gəlaru hum nə-nau-təlmam-həni-an hən mətətuḅat nau bivoi bīnor. ²Nuke mitinau təlmam hən nəsa ahai kelkel ur gail siGot lotokelkele tia. Mai nuke mitinau təlmam hən nakelean todañ siNasuḅ tolav kuv gidato dan nəsaan sidato, nakelean todañ gai tokele len nabuḅon ahai pispisul samit gail. ³Bathut natgalenan nekəmagegai. Ikad natsua. Mitimasləboii ke, len nəboḅ hən nanoḅan hən navile a pan dereh tikad nəvanuan na-sor-vilesi-an ləbīsor viles gamito mai ləbēhusur naləḅonion salit gail lotosa. ⁴Dereh like, “AYesu ikel gat natəlmaman san, be imabe? Gai be? Husur len nəboḅ atəmadit ta sutuai lotomat, len nəboḅ ta sutuai van vəbar ta daməḅai natit pīsi lupat hun lotopat len natuḅatan nəboḅ aGot togol navile a pan.” ⁵Len nənauan salito lugol nəlolit iboḅboḅ hən nategai ke, ta sutuai aGot isor, igol nəmav mai nətan, len nəwai igol nətan evisi dan nəwai.^k ⁶Beti len nəwai igol nilev tokabut gol navile a pan vəmasig.^l ⁷Be len nasoruan enan ḅai, aGot etəgau gat nəmav mai navile a pan hən nəhab bīhani len nəboḅ gai bəpəpəhun navoian dan nəsaan ale alat ləsaləboi aGot ləbīmasig buni.

⁸Be natesua ḅai: Gamit notoləmas bun gamit pīsi, nəlomit satiboḅ-boḅ hən nategai. Len Nasuḅ, nəmariboḅ tosua ehum nasihau tovi 1000 ale nasihau tovi 1000 lohum nəmariboḅ tosua ḅai.^m ⁹Nəvanuan galevis lunau ke Nasuḅ imanmaneh hən bīgol na-kel-gati-an san gail ləbīsarpoh, be səmaienan. Itoh mədau ebəlav vir gamit sal, husur emətahun avan ideh bīmasig buni, avil eləḅon ke nəvanuan pīsi legəm hən nəpairan dan nəsaan salito.

¹⁰Be nəboḅ hən natəlmaman siNasuḅ dereh tegəmai hum nəvanuan vənənah, nəvanuan gail ləbəsəhoṽut lan. Len nəboḅ enan, nəmav dereh timasig pīsi vasib len nəwalan tohum nəhab todarur. Ale natit

^j 2.22 Pro 26.11 ^k 3.5 Gen 1.6–9. Nəboḅ toke len nəwai igol nətan evisi dan nəwai, hum ma namilen toke len nəwai toḅpəpəhuni, igol nətan evisi dan nəwai. ^l 3.6 Gen 7.11
^m 3.8 Psa 90.4

ṽisi len nḁmav; namityal, nahḁbati mai naḁeso gail dereh nḁhab tihan ṽis gail limasig. Ale navile a pan mai natit ṽisi nḁvanuan gail lotogole lan dereh aGot tevuh gail liṽarṽar.ⁿ ¹¹ Bathut ke natit ṽisi dereh tesib vḁmasig magenan, gamit, naṽide samit timabe? Len nḁmauran samit ḁḁau, mitimaskad naḁoruan siGot, mitimasgol nḁsa gai tolḁjoni, ¹² nḁboḁ mḁṽitoh vir nḁboḁ san, gol ḁḁḁam tutut. Bathut ke len nḁboḁ enan, aGot dereh tepḁḁas nḁmav hḁn ḁḁimasig ṽisi ale len nḁhab tohan ṽisi, namityal, nahḁbati mai naḁeso gail, dereh lewunwun, legḁm vi wai len naḁiltipudan. ¹³ Avil datutoh vir nḁmav veveu mai navile a pan veveu, husur aGot ikel gati tia. Ale nḁvanuan gail ṽisi dereh ligol nḁsa tonor ḁai ei.^o

¹⁴ Imagenan, gamit notolḁmas bun gamit ṽisi, husur ke mḁttotoh vir natgalen ṽisi, hisi hḁn aGot ḁḁisaḁ ke nḁlomit ḁḁimasil, asike ḁḁisaḁ nati-deh tosa len gamito, be mḁṽiḁḁon ḁai mai len natḁḁat. ¹⁵ Nau sḁhoti ke aGot ikad na-toh-mḁdau-an tobḁlav hḁn mḁṽimakov dan nḁsaan samito. APol, awawa nadḁlomian notolḁmas buni, gai itos natgalenan van hḁn gamito len namitisau hḁn nḁmauran tonor aGot toviol hḁni mai. ¹⁶ Len nalḁḁulat ṽisi san, gai itos husur natgalenan. Nalḁḁulat galenan lukad natgalevis todaḁ hḁn datḁḁelḁboii lan, ale nḁvanuan lototḁtan hḁn natosian siGot, lototoh lavḁlav, lobul hḁn nasoruan enan van sanor. Lugol tomagenan hḁn natosian siGot tile gail am, van vḁgol nḁmasigan salito. ¹⁷ Imagenan, gamit notolḁmas bun gamit ṽisi, husur mḁtolḁboi natgalen tia, lḁḁgau hḁn gamit gabag hḁn mḁṽḁeil ḁḁgat len nakitinan, hḁn ke alat lḁsahusur nalo asike lḁḁesḁhar gamit hḁn mḁṽḁisab. ¹⁸ Be gamito, mḁtehusur naṽide siMasta sidato, aYesu Kristo tolav kuv gidat dan nḁsaan sidato. Len nalḁboian mai navoian gai toviol kḁmas hḁni, mḁtehusur tabtab hḁn naṽide san sḁhor ta ḁo. Sal suhi damḁḁai van, vi sutuai! Ganan!

ⁿ **3.10** Mat 24.43-44; Luk 12.39-40; 1Tes 5.2; KelV 16.15 ^o **3.13** Isa 65.17, 66.22; KelV 21.1